Birlik Ve Beraberlik
Gönderen Kadir Hatipoglu - Temmuz 10 2019 00:00:00

                                             İnsan, fıtratı gereği daima mutluluğu aramaktadır. Kişinin aradığı mutluluğa kavuşabilmesi ve onu huzurlu bir şekilde yaşayabilmesi için toplum hayatına ihtiyacı vardır. Toplu yaşamaktan başka alternatifi olmayan insanın huzuru ve mutluluğu da, toplumun huzur ve mutluluğuna bağlıdır. İnsan, karşılaştığı sıkıntıları, içinde yaşadığı toplumun bireyleri ile paylaşma ihtiyacını hisseder. Çünkü, insan karşı karşıya kaldığı bazı problemleri, kişisel imkan ve gayretiyle her zaman aşması mümkün olmayabilir. İşte bu noktada, bir çok değişik mesleklerden ve farklı yetenek sahibi kimselerden teşekkül etmiş olan birlik ve dayanışma içerisindeki bir toplum büyük önem arz etmektedir. Farklı görüş ve özelliklere sahip, çeşitli bireylerden oluşan toplum fertlerinden hiç birinin üslendiği görev, diğerine kıyasla küçümsenemez. Toplumda âlim-cahil, zengin-fakir bütün kesimleriyle tam bir birlik-beraberlik oluştuğunda birlikte yaşamanın bir anlamı olabilir.
            İnsanlığın mutluluğunu hedefleyen yüce dinimiz İslâm, Tevhid dinidir. Tevhid, tek Allah inancı etrafında birleşmektir. Bilindiği gibi “لااله الا الله Allah’tan başka ilah yoktur ” sözü, bu tevhidin özünü teşkil etmektedir. İslâm dininin üzerinde durduğu en önemli konulardan birisi, mutluluğun vazgeçilmez şartlarından olan birlik ve beraberliktir. Birlik ve beraberliğin olduğu yerde kardeşlik, huzur, bolluk, bereket ve rahmet vardır. Dünya ve âhirette mutlu olmak ancak Allah’ın Kitabına sarılmak, birlik ve beraberlik içinde olmakla mümkündür. Bu gerçeği Yüce Allah şöyle dile getirmektedir:
 وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّهِ جَميعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّهِ عَلَيْكُمْ اِذْكُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِه اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ

عَلى شَفَا
حُفْرَةٍ
مِنَ
النَّارِ
فَاَنْقَذَك&#16
15;مْ مِنْهَا
كَذلِكَ
يُبَيِّنُ
اللّهُ
لَكُمْ
ايَاتِه
لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ
  “Hep birlikte Allah’ın ipine (Kur'ân’a) sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de O, kalplerinizi birleştirmişti. İşte O’nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz. Yine siz, bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de O sizi oradan kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle apaçık bildiriyor ki doğru yola eresiniz” (Al-i İmran, 3/103) Yüce Allah bu uyarının ardından birlik ve beraberliğin ihmal edilmemesini: وَلَا
تَكُونُوا
كَالَّذينَ
تَفَرَّقُوا
وَاخْتَلَفُ&#16
08;ا مِنْ بَعْدِ
مَا
جَاءَهُمُ
الْبَيِّنَا&#15
78;ُ وَاُولئِكَ
لَهُمْ
عَذَابٌ
عَظيمٌ   “Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte onlar için büyük bir azap vardır. “ (Al-i İmran, 3/105) ayetiyle hatırlatmaktadır.   Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) ise.
عَلَيْكُمْ
بِالْجَمَاع&#16
14;ةِ
وَإِيَّاكُم&#16
18;
وَالْفُرْقَ&#15
77;َ فَإِنَّ
الشَّيْطَان&#16
14; مَعَ
الْوَاحِدِ
وَهُوَ مِنَ
الاِثْنَيْن&#16

16; أَبْعَدُ
مَنْ أَرَادَ
بُحْبُوحَةَ
الْجَنَّةِ
فَلْيَلْزَم&#16
16;
الْجَمَاعَة&#16
14; مَنْ
سَرَّتْهُ
حَسَنَتُهُ
وَسَاءَتْهُ
سَيِّئَتُهُ
فَذَلِكَ
الْمُؤْمِنُ
            “… Size cemaati tavsiye ederim. Ayrılıktan sakının. Zira şeytan, tek kalanla birlikte olur. İki kişiden uzak durur. Kim cennetin ortasını dilerse, cemaatten ayrılmasın. Kimi yaptığı hayır sevindirir ve kötülüğü de üzerse, işte o, mü'mindir”[2]

 المُؤمِنُ
لِلمؤمنِ
كَالبُنْيَا&#16
06; يَشُدُّ
بَعْضُهُ
بَعْضاً
إِنَّ “Mü’minin mü’mine karşı durumu yekpare bir binayı meydana getiren, perçinlenmiş kayaların birbirlerine karşı durumu gibidir”[3] لا يؤمن
أحدكم حتى يحب
لأخيه ما يحب
لنفسه “Sizden biriniz, kendisi için sevip istediğini kardeşi için de istemedikçe gerçekten iman etmiş olamaz”[4] buyruklarıyla cemaatten uzaklaşmamayı sık sık hatırlatmış ve her vesile ile birlik ve beraberliğin önemini vurgulamıştır. İslâm dini, âyet ve hadislerle temellendirdiği kardeşlik bağıyla, toplumda ilişkilerin sağlıklı ve düzgün olmasını hedeflemiş ve aynı zamanda bunu imanla ilintilendirmiştir. Tek bir Allah’a, aynı Peygambere ve aynı Kitaba inanmış olan Müslümanların Kur'ân’ın etrafında birleşmeleri, “birlikte dirlik vardır.” ilkesine sarılmaları, asla bölünüp parçalanmamaları öğütlenmiştir. Tarihe baktığımız zaman görürüz ki, birlik ve beraberliğini devam ettiren milletler, yücelmiş ve yükselmişlerdir. Bölünüp parçalanan ve bölücülüğün pençesine düşen milletler ise tarih sahnesinden silinip gitmişlerdir.
            Milli Şairimiz Mehmet Akif ERSOY : “Girmeden bir millete tefrika, düşman giremez,
            Toplu vurdukça gönüller, onu top sindiremez.
            Sen, ben desin

efrat, aradan vahdeti kaldır.
            Milletler için, işte kıyamet o zamandır” dizeleriyle bu gerçeği açık bir şekilde ifade etmiştir. Tevhit inancına dayalı birlik ve beraberlik ruhuna sahip olamayan, en temel asgari müştereklerde bile bir araya gelemeyen milletler kendi sonlarını hazırlamış olurlar. Bu sebeple Yüce Rabbimiz:
وَاَطيعُوا
اللّهَ
وَرَسُولَهُ
وَلَاتَنَازَعُوا
فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
ريحُكُمْ
وَاصْبِرُوا
اِنَّ اللّهَ
مَعَ
الصَّابِرينَ “Allah’a ve Resûl’üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.” buyurmakta, (Enfal, 8/46), Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) de مَنْ
خَرَجَ عَنِ
الطَّاعَةِ،
وَفَارَقَ
الجََمَاعَةَ فَمَاتَ
مِيتَةً
جَاهِلِيَّةً. "Kim itaatten dışarı çıkar ve cemaatten ayrılır ve bu halde ölürse, cahiliye ölümü ile ölür"[5] öğütleriyle, ilahi beyanı açıklamaktadır.   İslâm'ın Birlik Ve Dayanışmaya Verdiği Önem İnsan, yaratılışı gereği toplum içinde yaşamak mecburiyetindedir.Toplum içinde fertler karşılıklı bir takım hak ve vazifelerle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğün yerine getirilebilmesi için, kişinin hak ve vazifenin kutsiyetine inanması gerekir. Bu kutsiyeti belirleyecek olan en önemli kaynak dindir. Allah’a ve ahirete inanan, yaptığı işlerden dolayı Allah’ın huzurunda hesaba çekileceğini kesinlikle bilen bir insan, başta sorumluluk gibi, bir takım mefhumlara bağlı olarak hareket eder. Cemiyetin nizam ve bekası, dini duyguların geliştirilmesi ve bu anlayışın yerleşmesi ile sağlanır. Bir cemiyette dinin boşluğu, hiçbir şeyle doldurulamaz. Filozof Jül Simon’un dediği gibi, “Din duygusu, kuvvetli içtimai bir bağdır. Bir milletten, Allâh fikrini kaldırırsanız, o zaman onlar, ancak menfaat korkusunun tesiri altında bulunan bir topluluk olurlar. O topluluğu teşkil eden vatandaşlar ise, birer kardeş değil, sadece müşterek menfaatli birer ortaktırlar.” Menfaat bağları çözülmeye başlayınca da, birlik ve dirlikten eser kalmayacağı tabiidir.[6] Toplumu oluşturan fertlerin birlik ve dayanışma içinde olmaları, dinî ve millî varlığımızın korunup devam ettirilmesinin zorunlu kıldığı bir sorumluluktur. Ayrıca bu, barış ve huzurun da teminatıdır. İslâm dini söz konusu birlik ve dayanışmanın

sağlanması için, öncelikle mü'minleri kardeş ilan etmiştir. Nitekim Kur'ân'da, اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ “Mü’minler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah’a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin" buyurulmuştur (Hucurât, 49/10) Yüce dinimiz, toplumu oluşturan fertleri bir bütün olarak ele almış ve onların her birini vücûdu oluşturan organlara benzetmiştir. Mü’minleri bir bedene benzeten İslâm, herhangi bir uzvun rahatsızlığını bütün vücudun paylaştığı gibi, başkalarının uğradıkları sıkıntı ve musibetlerin de, el ve gönül birliğiyle paylaşılmasını öngörmüştür. Nitekim Nu'man İbn Beşîr (r.a.) anlattığına göre Sevgili Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: مَثَلُ المُؤْمِنِينَ في تَوَادِّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعاطُفِهِمْ مَثَلُ الجَسَدِ إذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الجَسَدِ بِالسَّهَرِ وَالحُمَّى “Resulullah (a.s.v.) buyurdular ki: Birbirlerini sevmede, birbirlerine merhamette, birbirlerine şefkatte mü'minlerin misâli, bir bedenin misâlidir. Ondan bir uzuv rahatsız olsa, diğer uzuvlar uykusuzluk ve hararette ona iştirak ederler." [7] Vücudu meydana getiren organlar, tam bir âhenk içinde çalıştığı zaman vücut sıhhatli olduğu gibi, cemiyetin birer üyesi olan fertler de, şuurlu ve düzenli çalışırlarsa, o toplumda huzur ve barış kendiliğinden oluşur. Çünkü insanlar dâima birbirlerine muhtaçtırlar ve hiçbir insan tek başına ihtiyaçlarını ve güvenliğini sağlama imkânına sahip değildir Binaenaleyh İslâm, sadece kendini düşünmeye karşı çıkmıştır. Tarihte de pek çok acı örneklerine şahit olunduğu gibi, birlik ve dayanışmadan uzak, sadece kendi

şahsî çıkarları peşinde koşmayı âdet haline getiren fertlerin oluşturduğu toplumlar, bu yanlışlığın bedelini çok ağır bir şekilde, tarih sahnesinden çekilmek suretiyle ödemişlerdir. Toplumları sağlıklı bir şekilde ayakta tutan faktörlerin başında birlik ve beraberlik yer alır. Bu önemli faktörün zıddı olan tefrika yani bölücülük hastalığına müptela olmak ise, toplumları içten içe yiyerek temelden çökmelerine neden olur. Toplumu birleştiren, gerçek manada huzur, barış ve güven ortamını sağlayan tek yol; milli ve manevî birlik anlayışı içerisinde, yardımlaşma ve dayanışmayı sağlamaktır. İnanan insanların huzur ve barışı bozucu davranışlardan sakınmaları, karşılıklı hoşgörü anlayışına sahip olmaları, kenetlenme ve birleşmenin tek yoludur. Tüm insanların aynı görüş, düşünce veya çizgide olmaları mümkün olmadığı gibi zorlama kaba davranma ve dayatmalarla birlik ve beraberliğin sağlanamayacağı, aksine bölünüp parçalanmalara neden olunacağı unutulmamalıdır. Nitekim Yüce Allah Kur'ân'da Peygamber (s.a.s.)'e hitaben:
"فَبِمَا
رَحْمَةٍ
مِنَ اللّهِ
لِنْتَ
لَهُمْ
وَلَوْ
كُنْتَ
فَظًّا
غَليظَ
الْقَلْبِ
لَانْفَضُّوا مِنْ
حَوْلِكَ ..." "O vakit Allah'tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın! Şayet sen kaba, katı yürekli olsaydın, hiçşüphesiz etrafından dağılıp giderlerdi" (Al-i İmran, 3/159) buyurmuş, başka bir âyette ise yine Peygamber (s.a.s.)'e hitaben:
وَاَلَّفَ
بَيْنَ
قُلُوبِهِمْ
لَوْ
اَنْفَقْتَ
مَا
فِىالْاَرْضِ جَميعًا مَا
اَلَّفْتَ
بَيْنَ
قُلُوبِهِمْ
وَلكِنَّ
اللّهَ
اَلَّفَ
بَيْنَهُمْ
اِنَّهُ
عَزيزٌ
حَكيمٌ

           “Şayet yeryüzündeki şeyleri tümüyle harcasaydın sen onların kalplerini uzlaştıramazdın. Fakat Allah onların arasını uzlaştırdı. Şüphesiz O mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir" (Enfâl, 8/ 63.)buyurmuştur. Allah Resûlü (s.a.s.)’nün huzurlu ve ahenkli bir toplum yapısını en güzel şekilde yansıtan şu mübarek sözleri de bu konuda evrensel bir yaklaşım olarak düşünülmelidir:
إِيَّاكُمْ
وَالظَّنَّ
فَإِنَّ
الظَّنَّ
أَكْذَبُ
الْحَدِيثِ
وََﻻ
تَحَسَّسُوا&#15
48; وََﻻ
تَجَسَّسُوا&#15
48; وﻻََ
تَنَافَسُوا&#15
48; وََﻻ
تَحَاسَدُوا&#15
48; وََﻻ
تَبَاغَضُوا&#15
48; وََﻻ
تَدَابَرُوا&#15
48; وَكُونُوا
عِبَادَ
اللّهِ
إِخْوَانًا “Hz. Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor: "Resulullah (as.v.) buyurdular ki: "Sakın zanna yer vermeyin. Zira zan, sözlerin en yalanıdır. Tecessüs etmeyin, rekâbet etmeyin, hasetleşmeyin, birbirinize buğz etmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin, ey Allah'ın kulları kardeş olun.[8] :
الْمُسْلِمِ
أَخُو
الْمُسْلِمِ&#15
48; ﻻَ
يَظْلِمُهُ،
وﻻََ
يَخْذُلُهُ،
وََﻻ
يَحْقِرُهُ
التَّقْوَى
هَهُنَا و
َيُشِيرُ
إِلَى
صَدْرِهِ.
بِحَسْبِ

امْرِئٍ مِنَ
الشَّرِّ
أَنْ
يَحْقِرَ
أَخَا
الْمُسْلِمُ.
كُلِّ
الْمُسْلِمِ
عَلَى
الْمُسْلِمِ
حَرَامٌ،
 َدَمُهُ و
مَالُهُ
وَعِرْضُهُ
Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona (ihânet etmez), zulmetmez, onu mahrum bırakmaz, onu tahkîr etmez. Takva şuradadır-eliyle göğsünü işaret etti Kişiye şer olarak, müslüman kardeşini tahkir etmesi yeterlidir. Her Müslümanın malı, kanı ve ırzı diğer Müslümana haramdır. [9]
Peygamberimiz bu buyrukları ile toplumun huzuru, birliği dirliği ve düzeni için vazgeçilmez evrensel düsturlar ortaya koymuştur. Bu düsturların ışığında toplum fertlerine düşen en önemli görev, birlik ve beraberliği pekiştirmek, el ele, gönül gönüle, omuz omuza vererek gece gündüz demeden çalışmaktır. Arzu edilen hedefe ulaşmanın sırrı iman, irâde, sabır ve çalışmadan geçmektedir.
            Birlik Ve Beraberliğin Korunması Toplum halinde yaşamanın kendisine göre ilke ve kuralları vardır. Cemiyet hayatını zinde tutan bu ilke ve kuralların bazılarını dinî ve ahlakî normlar belirlerken, bazılarını da gelenek ve görenekler belirlemektedir. Kurallar yaklaşık her toplumda bir birine benzemesine rağmen toplumun bütün fertlerinin bu kurallara aynı ölçüde uyması doğal olarak beklenemez. Vakıa da bunu göstermektedir. Sonuçta ise, uyulması gereken bu kuralların çiğnenmesiyle, toplum fertleri arasındaki ahenk bozularak, kişilerin birbirleriyle olan ilişkileri kötüye gitmekte veya tamamen kesilmektedir. Başka bir ifade ile toplumsal dayanışma zayıflamakta ve huzur yok olmaktadır.
            İnsan olmak noktasında İslam toplumlarında da farklı sebeplerle birbirleriyle karşılıklı çekişmeler, çatışmalar olabilmektedir. Bu durumda, söz konusu olumsuzlukların, ileri boyutlara taşınması engellenerek, İslam dininin getirmiş olduğu güzel yollarla problemlerin çözümü için her bireyin üzerine düşeni yerine getirmesi gerekmektedir. Nitekim İslâm, bu tür hadiselerin çözümü için bir takım tedbirler almış ve problemleri giderecek yolları inananlara açık bir şekilde göstermiştir. Toplumda meydana gelen problemlerin halledilmesinde takip edilecek yol Kur’ân’da şöyle gösterilmiştir: و ان
طلئفتان من
المؤمنين
اقتتلوا
فاصلحوا
بينهما فان
بغت احديهما

على الاخرى
فقاتلوا
التي تبغي
حتى تفيئ الى
امر الله فان
فائت فاصلحوا
بينهما
بالعدل و
اقسطوا ان
الله يحب
المقسطين
انما
المؤمنون
اخوة فاصلحوا
بين اخويكم وا
تقوا الله
لعلكم
ترحمون "Eğer inananlardan iki grup birbirleriyle savaşırlarsa aralarını düzeltin. Eğer biri ötekine karşı haddi aşarsa, Allah’ın buyruğuna dönünceye kadar haddi aşan tarafa karşı savaşın. Eğer (Allah’ın emrine) dönerse artık aralarını adaletle düzeltin ve (onlara) adaletli davranın. Çünkü Allah, adaletli davrananları sever. Müminler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki, size merhamet edilsin."[10]. Bu âyette, çeşitli etkenler sonucunda meydana gelecek anlaşmazlıklarda takip edilecek metoda işaret edilmektedir. Kısaca ifade ettiğimiz bu tür olayların çözümünde İslam, kendisinin tesis ettiği “ Kardeşlik” metodunu öngörmektedir. Kur’ân’ın öngördüğü kardeşliğin tesisi kadar, korunması ve sürdürülmesi de önem arz etmektedir. İnsani ilişkilerde bireylerin aralarını bozacak ve kardeşliğe zarar verebilecek pek çok husus meydana gelebilmektedir. Kur'ân-ı Kerim'de ve hadis-i şeriflerde bütün bu hususlar açık bir biçimde belirtilmekte ve insanlara yol gösterilmektedir. Bir Müslüman, tefrika ve bölünmenin zararlarını ve bunun yaşanan acı tecrübelerini bile bile, birlik ve beraberliği bozacak davranışlarda bulunamaz. Bir saadet güneşi olarak doğan ve insanlığı eşsiz bir medeniyet seviyesine eriştiren İslamiyet, renkleri ve dilleri farklı olan insanları, aynı inanç etrafında birleştirmiş, kin ve düşmanlıkları ortadan kaldırarak gerçek anlamda huzur ve barışı getirmiştir. Esasen İslam kelimesinin bir anlamı da "barıştır” Bu sebeple Müslüman, huzur ve barış içinde yaşayan insan demektir. Huzur ve barış içinde olmak, ancak birlik ve beraberliğimizi pekiştirmekle mümkündür. Yüce Rabbimiz, yukarıda metnini vermiş olduğumuz
وَاعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ
اللّهِ
جَمِيعًا
وَلاَ
تَفَرَّقُواْ "Hepiniz birden Allah'ın ipine sımsıkı sarılın, sakın ayrılıp bölünmeyin"(Al-i İmran, 3/103) ayetiyle, Müslümanları felakete sürükleyen

bölücülüğe karşı uyarmakta, inananları birlik ve beraberliğin muhafazasına çağırmaktadır. Kur'ân’ın ve Hz. Peygamberin gösterdiği doğrultuda örnek bir kardeşlik ve birlik-beraberlik tesis edilmiş ve bu, tarihe önemli bir numune olarak sunulmuştur. İslamiyet öncesi büyük bir kargaşanın hüküm sürdüğü, her türlü vahşet ve zulmün yaygın olduğu Arap toplumu İslamiyet’in gelişi ile birlikte, birlik ve beraberliğin en güzel örneğini oluşturmuştur. Fakat bu birlik ve beraberliğin oluşması kadar sürdürülmesi de bir o kadar önem arz etmektedir. Resulullah döneminde ara sıra bu birlik ve beraberliğe zarar verebilecek bir takım olumsuzluklar da olmuş ve ancak O’nun yerinde müdahalesiyle bu hadiseler önlenmiştir. Bunlardan bir tanesi şu şekilde cereyan etmiştir: Medine’de Evs ve Hazrec adında iki kabile vardı. Bunlar İslam’dan önce birbirleri ile nesiller boyu savaşmışlardı. İslamiyet’in gelişi ile birlikte kaynaşarak kardeş olmuşlar ve aralarındaki kavgaya son vermişlerdi. Bu iki kabileden bir grup Müslüman, birbirleri ile sohbet ederken gören ve bu manzaradan hoşlanmayan Ş’as b. Kays adındaki azılı bir münafık, bunların arasını açmak ve onları yeniden kavgaya sürüklemek maksadıyla bir fesat planı tasarlamış ve planını gerçekleştirmek için de bir Yahudi gencini çağırarak orada oturup kardeşçe sohbet eden Müslümanlara, aralarında geçen eski savaşları hatırlatarak onları birbirine düşürmesini istemişti Genç, onun dediği şekilde hareket etti. İki kabile arasında daha önce geçmiş olan Buas harbinden söz açarak eski yaraları kurcaladı. Bunun üzerine iki kabileye mensup Müslümanlar eski günlerini hatırlayarak galeyana geldiler ve birbirlerine kırıcı sözler söylemeye başladılar. Derken tartışma büyüdü. Her iki taraf, silahlarıyla birlikte Harre Meydanında buluşmak üzere harekete geçtiler. Böylece silahlı bir çatışmanın eşiğine gelinmiş oldu. Durum çok vahimdi. Düşmanlıkları unutup samimi din kardeşi olanlar, dostça sohbet edenler, şimdi bir İslam düşmanının tahriki ile tuzağa düştü ve birbirlerinin kanını dökmek için karşı karşıya geldi. Bu durumu haber alan Peygamber Efendimiz, bir grup ashabı ile birlikte hemen olay yerine geldi ve onlara şöyle hitap etti: “Ey Müslümanlar Topluluğu! Bu yaptığınız nedir? Allah sizi İslam ile hidayete erdirdikten ve sizi küfürden kurtarıp kardeş yaptıktan sonra yine küfre mi dönmek istiyorsunuz?” Peygamberimizin bu nasihati üzerine kabileler, şeytanın oyununa ve düşmanlarının tuzağına düştüklerini anladılar. Silahlarını atıp birbirleri ile kucaklaştılar ve Peygamberimizle beraber oradan ayrıldılar.[11]
وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّهِ جَميعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّهِ عَلَيْكُمْ اِذْكُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ

قُلُوبِكُمْ
فَاَصْبَحْت&#16
15;مْ
بِنِعْمَتِه
اِخْوَاناً
“Toptan Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın, Allah'ın size olan nimetini anın. Bir zamanlar birbirinize düşmandınız, kalplerinizin arasını uzlaştırdı da, onun nimeti sayesinde kardeş oldunuz." (Al-i İmran,3/103), ayetiyle onları daha önce kardeş yapan İslam dini, bu olaydan sonra da, yine aynı kardeşliğin, birlik ve beraberliğin devam etmesini sağladı. Görüldüğü gibi İslam’ın önerdiği “kardeşlik” toplumsal dayanışma ve huzuru tesis ederek cemiyet hayatını beslemektedir. Din kardeşliği, toplum fertlerini daima birlikteliğe davet eder. Bu bakımdan insanlığın, özünü dinden alan ve böylesine sağlam temeller üzerine oturan bu kardeşliğe ve birlikteliğe muhtaçtır. Allah Birlik ve Beraberlik İçinde Olanlara Yardım Eder Dinimizin emirlerine uygun olarak birlik ve beraberlik içinde hareket eden ecdadımız, tarih boyunca büyük işler başarmış, vatanımıza ve milletimize yönelen tehlikeleri de bu sayede etkisiz hale getirmiştir. Tarihte eşine ender rastlanan pek çok zaferler kazanmış olan milletimiz, çok yakın bir geçmişte Çanakkale Savaşı'nda büyük bir kahramanlık destanı yazarak, tarihine yeni ve muhteşem yeni bir sayfa eklemiş, birlik ve beraberliğin en güzel örneklerinden birisini daha sergilemiştir. Bugün sahip olduğumuz milli kültürümüzün her alanı dinle yoğrulmuştur. Milletimizin İslam dinini kabul ettikleri tarihten bu güne kadar dinimiz, milli kültürümüzle adeta özdeşleşmiştir. Milli kültürümüzden, dini motifler çıkarıldığı zaman geriye fazla bir şey kalmaz. Bu da, milli kültürümüzün dinden soyutlanamayacağını gösterir. Çünkü İslam dininin tebliğ etmiş olduğu ilahi mesajın özü, bilgi, hikmet, adalet, hak, hukuk, huzur ve mutluluktur. Yüce dinimiz kavgaları sona erdirmiş, haksızlıkları ortadan kaldırmış, insanlığa huzur, barış ve istikrar getirmiştir. Enerji dolu milletimizi tarih boyunca büyük bir medeniyetin mimarı yapan ve onu yücelten İslam'ın bu kutlu mesajıdır. Bugün de, aziz milletimizi birlik ve beraberlik içinde tutan, aynı gayelere yönelten yine yüce dinimizin emirleridir ve öyle olmaya devam etmelidir. Türkiye'de farklı kökenlerden gelen insanların, bu aziz milletin bir ferdi olarak en geniş ortak paydası İslamiyet ve vatandaşlıktır. İslamiyet’ten beslenen milli kültürümüz, tarih boyunca vatandaşı olan fertlerin kökenlerine göre değil, sahip oldukları kıymet ve değerlerine göre davranmayı öğretmiştir. Etnik milliyetçiliğin dünyayı sardığı bir dönemde, bizi birleştirecek olan yegane güç, yine İslam dinidir. Unutmayalım ki, tarih boyunca bizi ayakta tutan, milli ve manevî değerlerimizdir. Dün olduğu gibi bugün de, birlik ve beraberliğimizi bozmaya, kutsal değerlerimizi sarsmaya çalışanlar alacaktır. Bu çabalar, sağduyu sahibi milletimizin sağlam ve sarsılmaz imanı karşısında elbette başarıya ulaşamayacaktır. Çünkü Müslüman milletimiz, kesin olarak bilmektedir ki, Kur'ân-ı Kerim’de Cenab-ı Hak:
 وَاَنَّ
هذَا صِرَاطى
مُسْتَقيمًا
فَاتَّبِعُو&#16
07;ُ وَلَا
تَتَّبِعُوا

السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ
بِكُمْ عَنْ
سَبيلِه
ذلِكُمْ
وَصّيكُمْ
بِه
لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ
“İşte bu, benim dosdoğru yolum. Artık ona uyun. Başka yollara uymayın. Yoksa o yollar, sizi parça parça edip, doğru yoldan ayırır. İşte bunları, sakınasınız diye Allah size emreder” (En’âm, 6/153) buyurarak, Kur'ân’ın çizdiği dosdoğru yolu göstermiş ve bu yoldan sapmanın, parçalanarak haktan sapmak olduğunu bildirmiştir. Arzu edilen birliğin sağlanması, inananların içten gelen samimi bir duyguyla birbirlerini severek kardeşlik duygularını pekiştirmesi ile mümkündür. Kuvvetli bir rüzgarın önünde savrulan bir kum yığınını çimento ile yoğurduğumuzda oluşan beton nasıl sağlam olursa, İslam kardeşliği ile yoğrulmuş toplum da tıpkı bunun gibi sağlam olacaktır. Tarih boyu milyonlarca Müslüman’ı birbirine kenetleyip tek vücut ve parçalanmaz bir millet haline getiren harç, İslam kardeşliğidir. Bu kardeşliğin sağlam ve kalıcı olabilmesi için Müslümanların, dinin bu emrine uymaları ve Allah rızası için birbirlerini sevmeleri gerekir. Peygamber Efendimiz: ََﻻ
تُؤْمِنُوا
حَتّى
تَحَابُّوا
“Birbirinizi sevmedikçe mü'min olamazsınız…."[12] buyurarak, gerçek Müslüman olabilmek için birbirimizi sevmenin şart olduğunu belirtmiştir. Birliğimizi ve dirliğimizi bozmaya çalışan düşmanların aramıza sokmak istedikleri fitne ve fesat karşısında son derece uyanık ve tedbirli olmalıyız. Unutmayalım ki hepimiz aynı geminin yolcularıyız. Kurtuluşumuz için tek çıkar yol, içinde bulunduğumuz gemiyi hep birlikte korumak ve kollamaktır. İslam'da kardeşlik, inanç temeline oturtulduğu içindir ki, mü'minlerin arasını bozacak her türlü sunî ayrımlara ve kırgınlıklara götüren hususlar şiddetle yerilmiştir. Irk, soy, cins vs. türünden cahil toplum değerleri yerine, takva kriteri getirilmek suretiyle toplumsal kardeşlik ahengini sağlanmıştır. Nitekim bu amaçla bir araya gelen kimseler övülmüş ve onlara Allah'ın rahmet edeceği bildirilmiştir. Kardeş olmak; sevinçte ve kederde beraber olmayı göze almak ve bunu her türlü eyleminde göstermektir ki, bunun sonucunda, sevmek, saymak, güvenmek, merhamet etmek, yardımlaşmak ve dayanışmak gibi huzur ortamının temel taşları olan değerler oluşmaktadır. Dinimizin öngördüğü kardeşlik, bütün bunları içeren bir hayat biçimidir. Dinde kardeşliğin en güzel numunesini Hz. Peygamber’in zamanında O’nunla birlikte yaşayan seçkin sahabeler ortaya koymuşlardır. Âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerle bize anlatılan Muhacir-Ensar ilişkisi, kardeşliğin ne anlama geldiğini canlı olarak bizlere gösteren son derece mükemmel bir örnekliktir. Milli ve manevi değerlerin zayıflamaya başladığı, basit menfaatler uğruna karşılıklı diyalogun terk edildiği, buna karşın; dostlukları, menfaat ilişkilerinin belirlediği günümüz toplumunda Müslümanlar kendilerine bir huzur reçetesi gibi verilmiş olan “din kardeşliği” mefhumunu ve bu

çerçevede birlik-beraberlik anlayışlarını yeniden gözden geçirmeleri gerekmektedir. Bizi dünyada ve ahirette hüsrana götürecek olan tefrikaya düşmeyelim. Bilakis hem dünyada, hem de ahirette bizleri huzur ve mutluluğa götürecek olan İslam'ın sesine kulak verelim. Tarih boyunca yaşanan ve bu gün de dünyanın birçok bölgesinde yaşanmakta olan felaketlerden ders alalım. Hepimizin bildiği gibi huzur ve güven içinde yaşayabilmemiz için daima güçlü olmak zorundayız. Güçlü olmanın en önemli şartı milletçe dayanışma, birlik ve beraberlik içinde bulunmaktır.

[1] Bu bölüm, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Seyid Ali TOPAL tarafından hazırlanmıştır. [2] Tirmizî, Fiten 7. IV, 465-466. [3] Buhari Salat 88, I, 123. [4] Buhari, İman 7, I, 9. [5] Müslim, İmâret 13. III, 1476 [6] M. Asım Köksal, Dini ve Ahlaki Sohbetler, I,.9-10. [7] Müslim, Birr,17. IV, 1999-2000 [8] Müslim, Birr, 9. IV, 1975. [9] Müslim, Birr, 10. IV, 1976. [10] Hucurât, 49/9-10. [11] İbn Hişâm, es-Sîretü’n-Nebeviyye, II, 131-132. Thk. Nureddîn en-Nevfe. İkinci baskı, Beyrut, 2003. [12] Müslim, İmân 22. I, 74; Tirmizî, İsti'zân, 1. V, 52.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler